

Esi- ja perusopetuksen keskeyttäminen 19.-25.4.2022 / IK

VD/4291/00.01.02.04/2022

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten voimassaolo päättyi 28.2.2022. Sopimusten piirissä ovat kuntien ja kuntayhtymien työntekijät ja viranhaltijat. Neuvottelut uusista työ- ja virkaehtosopimuksista ovat alkaneet tammikuussa 2022. Sopimusneuvottelujen aikana Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö (JUKO), Ammattiliitto Jyty ry ja Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry ovat jättäneet 21.3.2022 lakkovaroituksen seitsemän päivän työnseisauksesta (19.–25.4.2022) Helsingin, Vantaan, Espoon ja Kauniaisten kaupunkeja koskien. Lakkovaroitus koskee kaikkia kunta-alan sopimuksia.

Suomen perustuslain 16 §:n mukaan jokaisella on oikeus maksuttomaan perusopetukseen. Perusopetuslain 23 §:n mukaan lukuvuosi alkaa perusopetuksessa 1.8. ja päättyy 31.7. Lukuvuodessa on 190 työpäivää. Lukuvuoden työpäivistä vähennetään kuitenkin muuksi arkipäiväksi kuin lauantaksi sattuva itsenäisyyspäivä, loppipäivä ja vapunpäivä. Perusopetuslain 30 §:n mukaan opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä.

Perusopetusasetuksen 7 §:n mukaan lukuvuoden koulutyö päättyy viikon 22 viimeisenä arkipäivänä. Perusopetuslain 23 §:n 3 momentin mukaan, milloin opetusta ei pakottavasta syystä ole voitu järjestää työpäiviksi määrättyinä päivinä eikä opetussuunnitelman mukaisia tavoitteita voida muutoin saavuttaa, on menetetyt työpäivät korvattava lisäämällä työpäiviä enintään kuudella päivällä. Perusopetusasetuksen 7 §:n mukaan päätöksen opetuksen keskeyttämisestä ja pitämättä jääneiden päivien korvaamisesta tekee opetuksen järjestäjä.

Perusopetuslain 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Lain 26 a §:n mukaan lapsen on osallistuttava vuoden kestäväan esiopetukseen tai muuhun esiopetukseen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Perusopetusasetuksen 3 §:n mukaan esiopetuksen laajuus on vähintään 700 tuntia lukuvuodessa.

Varautuminen mahdolliseen lakkoon

Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja ruotsinkielisten palveluiden palvelualueet ovat selvittäneet opetuksen järjestämisen mahdollisuuksia työnseisauksen aikana. Työnantaja ei voi ennalta varmistua siitä, että lakon alkaessa paikalla on riittävä määrä henkilöstöä opetuksen järjestämiseksi turvallisesti. Työnantajalle annettussa lakkoilmoituksessa ei ilmene henkilötasolla työtaistelupiiriin kuuluvat.

Selvityksessä on huomioitu myös lakon aikaisen opetuksen järjestämiseen liittyviä riskejä. Näitä ovat muun ohella fyysiseen ja psyykkiseen turvallisuuteen liittyvät riskit, opetussuunnitelman toteutumattomuus, opetuksen tuen tarpeiden toteutumattomuus, terveydellistä huomiota vaativien oppilaiden opetuksen ja tuen järjestämisen haasteet, valvontavelvollisuuksien toteutumattomuus ja vaikutukset muiden tukipalvelujen toteutumiseen.

Neuvotteluja lakkorajojen täsmentämisestä paikallisesti mahdollista lakkoa koskien on käyty 31.3.-7.4.2022 työnantajan ja ammattijärjestöjen edustajien kesken. Ammattijärjestöt eivät rajanneet mitään kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimintoja lakon ulkopuolelle.

Vantaalla suomenkielistä esiopetusta järjestää varhaiskasvatuksen palvelualue. Ruotsinkielinen palvelualue huolehtii ruotsinkielisestä esiopetuksesta. Esiopetusta järjestetään 125 toimipaikassa

lukuvuonna 2021–2022. Esiopetukseen osallistuvia lapsia on 2 565. Lisäksi kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa on mukana 474 lasta. Lukuvuonna 2021–2022 Vantaalla esiopetusta järjestetään 187 päivänä yhteensä 748 tuntia, joten perusopetusasetuksen edellyttämä tuntimäärä täyttyy opetuksen keskeyttämisestä 19.4.–25.4. huolimatta.

Vantaan kaupungin järjestämässä suomen- ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa 44 koulussa on yhteensä 24 338 oppilasta (7.4.2022) ja kaupungin työntekijöitä yhteensä noin 2 330.

Koulutuksen järjestäjällä ei ole tietoa mahdolliseen lakkoon osallistuvista, eikä siten mahdollisuutta arvioida kouluissa lakkopäivinä työtehtäviään hoitavien henkilöiden määrää ennalta.

Koulutyön toteuttaminen ilman riittävää opetushenkilöstöä vaarantaa merkittävästi perusopetuslain 29 § mukaisen oppilaan oikeuden turvalliseen opiskeluympäristöön. Ilman riittävää, virkavastuussa olevaa opetushenkilöstöä opetusta ei voida toteuttaa opetussuunnitelman mukaisesti, opetuksen tuen tarpeita ei voida huomioida eikä kouluilla työskentelevä henkilökunta pysty lakkopäivien aikana huolehtimaan myöskään terveydellistä huomiota vaativien oppilaiden koulupäivien järjestelyistä.

Perusopetuslain 20 a § 1 momentti mahdollistaa poikkeukselliset opetusjärjestelyt ja laajamittaisen etäopetuksen järjestämisen esimerkiksi oppilaan kotiin. Kyseinen perusopetuslain pykälä on laadittu vastaamaan koronaepidemiatilannetta varten ja on siten sidottu tartuntatautilakiin. Lakkopäivien osalta vastaavaa etäopetuksen järjestämisen mahdollisuutta ei ole.

Perusopetuksessa koulutyö voidaan joutua keskeyttämään erityisen pakottavasta syystä. Koulutyön keskeyttäminen rajaa oppilaan oikeutta opetukseen ja on siten viimesijainen vaihtoehto tilanteessa, jossa koulutyötä ei voi pakottavasta syystä jatkaa. Päätöksen oppilaiden koulutyön keskeyttämisestä tekee opetuksen järjestäjä. Normaaliin koulutyöhön tulee palata heti kun pakottava syy poistuu.

Lakkopäivien aikana koulutyön keskeyttämiseen johtava pakottava syy on oppilasturvallisuuden merkittävä vaarantuminen. Mikäli opetuksen järjestäjä tekee päätöksen koulutyön keskeyttämisestä, tulee harkittavaksi myös se, vaarantaako keskeyttäminen opetussuunnitelman mukaisten lukuvuoteen sidottujen tavoitteiden saavuttamisen oppilaiden opetuksessa.

Hallintosäännön 10 luvun 5 §:n 3. kohdan mukaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväalueellaan päättää koulutyön aloittamisajankohdasta ja lukuvuoden vapaapäivistä peruskoulussa, lukuvuoden työpäivien määrästä, opetuksen aloittamis- ja päättymispäivästä sekä loma-ajoista lukiossa ja perusopetuksen lisäopetuksessa sekä esiopetuksen työpäivistä. Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 6. kohdan mukaan lautakunta tehtäväalueellaan päättää muistakin kuin edellä mainitussa pykälässä olevista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimitelimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.4.2022 § 3

Vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) esi-, perus- ja perusopetukseen valmistava opetus sekä vammaisten lasten päivä- ja loma-ajan toiminta keskeytetään 19.-25.4.2022, mikäli Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestön (JUKO),

sekä Ammattiliitto Jyty ry:n ja Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:n (JAU) lakko toteutuu, kuitenkin enintään lakon ajaksi

- b) apulaiskaupunginjohtaja voi päättää kyseisten toimintojen järjestämisestä osittain tai kokonaan, mikäli lakon alkaessa paikalla on riittävä määrä henkilöstöä toiminnan turvallisesti toteuttamiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja ruotsinkielisten palveluiden palvelualueet

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle

Lisätiedot:

Katri Kalske, 040 620 5080, Ilkka Kalo, 040 707 1115, Anders Vikström, 043 825 7442, Mikko Mäkelä, 050 341 7386, [etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)